

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม
PARENTS' PARTICIPATION IN EDUCATIONAL MANAGEMENT OF HUAHIN
WITTAYAKOM SCHOOL

Received : 8 May 2025
Revised : 13 June 2025
Accepted : 17 June 2025

วรรณภา นิลพันธ์¹
Wannapa Nillapan
วรกาญจน์ สุขสดเขียว²
Vorakarn Suksodkiew

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม 2) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นตามระดับชั้นเรียน คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 265 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหัวหินวิทยาคม 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหัวหินวิทยาคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียง ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน 2) ด้านร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา 3) ด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร 4) ด้านร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล และ 5) ด้านร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Master student in Division of Educational Administration, Faculty of Education Silpakorn University, Thailand

² อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Advisor, Associate Professor Dr., Department of Educational Administration, Faculty of Education Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail Address: nillapan_w@su.ac.th

2. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม มีทั้งหมด 6 ข้อ รวมแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ทั้งหมด 12 แนวทาง ดังนี้ 1) โรงเรียนควรทำหนังสือเชิญถึงผู้ปกครองในการขอความอนุเคราะห์หรือระดมทุนจากผู้ปกครองเพื่อจัดหาหนังสือที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน 2) ครูประจำชั้นควรกล่าวถึงการจัดหาหนังสือในการประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในเรื่องนี้มากขึ้น 3) การลงประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ ของโรงเรียน 4) เมื่อโรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแล้ว ควรลงประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบ 5) โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานในหลักสูตรท้องถิ่น 6) โรงเรียนควรทำหนังสือเชิญผู้ปกครองโรงเรียนจะดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อให้ผู้ปกครองได้เตรียมตัวและหาเวลาว่างมาเพื่อเข้าร่วมประชุม 7) เมื่อโรงเรียนได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแล้ว ควรประชาสัมพันธ์ในวันประชุมผู้ปกครอง และขอความคิดเห็นจากผู้ปกครองเพื่อนำมาพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน 8) การประชุมควรจัดให้มีแค่ครูประจำชั้นและผู้ปกครองเพื่อดึงความคิดเห็นจากผู้ปกครองออกมาได้ง่ายขึ้น 9) หากโรงเรียนมีความประสงค์ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ตามถนัดและเชี่ยวชาญของผู้ปกครองท่านนั้น ๆ โรงเรียนต้องลงประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ หรือให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา เป็นผู้ประสานกับผู้ปกครอง 10) โรงเรียนควรจัดประชุมผู้ปกครอง (จัดเฉพาะครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษากับผู้ปกครอง) 11) โรงเรียนควรเปิดรับสมัครผู้ปกครองที่จะอาสาเข้ามาช่วยบริหารจัดการงานต่างๆร่วมกับโรงเรียน 12) ผู้ปกครองมีความประสงค์ให้จัดตั้งสมาคม ผู้ปกครอง และจัดให้มีการประชุมกันในสมาคม

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา , โรงเรียนหัวหินวิทยาคม

Abstract

The purposes of this independent study were to know 1) Parents' participation in educational management of Huahin Wittayakom School 2) The developmental guidelines for parents' participation in educational management of Huahin Wittayakom School. The samples consisted of Parents of students in years 1-6, totally 256 samples. The instruments used for this study were 1) an opinionnaire on Parents' participation in educational management of Huahin Wittayakom School and 2) Semi-structured Interview for developmental guideline for parents' participation in educational management of Huahin Wittayakom School. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and content analysis.

The findings of this study were as follows:

1. Parents' participation in educational management of Huahin Wittayakom School in overall was at high level, when considered each aspects found that there was at high levels, ranking by arithmetic mean from high to low: 1) Participating in decision-making about children's education 2) Common aspects in the teaching and learning atmosphere of educational institutions 3) Participating in expressing opinions about the curriculum 4) Participating in creating the curriculum and 5) following up on results and jointly supporting educational affairs.

2 The developmental guidelines for Parents' participation in educational management of Huahin Wittayakom School have 6 items in total. There were 12 developmental guidelines.

- 1) The school should issue an official letter inviting parents to contribute or donate funds to help procure books that meet students' needs.
- 2) Homeroom teachers should address the topic of book procurement during parent meetings to encourage more parental involvement.
- 3) The school should publicize information through its various communication channels.
- 4) Once the school has developed a local curriculum, it should be publicized through the school's channels so that parents are informed.
- 5) The school should appoint a committee to monitor and evaluate the implementation of the local curriculum.
- 6) The school should send an invitation letter to parents informing them of its plan to develop a local curriculum, so they can prepare and make time to attend the meeting.
- 7) After the school has developed the local curriculum, it should be presented during the parent meeting, and parents' feedback should be gathered to further improve it in alignment with community needs.
- 8) Meetings should be held exclusively between homeroom teachers and parents to facilitate open feedback from parents.
- 9) If the school wishes to invite parents to serve as guest speakers or share their expertise with students, it must promote this through various channels or have homeroom or advisory teachers directly coordinate with parents.
- 10) The school should organize parent meetings (involving only homeroom or advisory teachers and parents).
- 11) The school should open registration for parents who are willing to volunteer and help manage various school activities.
- 12) Parents wish to establish a Parent Association and hold meetings within that association.

Keywords: Parents' participation in educational management, Huahin Wittayakom School

บทนำ

การจัดการศึกษาให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะผู้ปกครอง ต้องอาศัยกระบวนการนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดการมีส่วนร่วมไว้ในมาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 58 ได้บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน มาตรา 11 ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษา นอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรา 24(6) บัญญัติว่า ให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2542) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยให้ ครู ผู้ปกครอง ชุมชน หรือองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทต่อการจัดการศึกษาในการร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และร่วมติดตามประเมินผล เพื่อให้การจัดการศึกษา ในสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ และตอบสนองตามความต้องการ ของคนในองค์กรและชุมชนได้อย่างแท้จริง ความสัมพันธ์ของครูและผู้ปกครองมีผลต่อความสำเร็จ ในการช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีความรับผิดชอบและสามารถปรับกระบวนการ เรียนรู้ในชั้นเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมศักยภาพของผู้ปกครอง ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งผู้ปกครองมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตของนักเรียน เพราะบทบาท ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนมิได้จำกัดเฉพาะการเลี้ยงดูอบรมป้อนนีสัยเท่านั้น บทบาทที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่ผู้ปกครองต้องกระทำคือการสนับสนุนด้านการศึกษาแก่บุตรหลานของตน เมื่อผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มี ส่วนเกี่ยวข้องและมีอิทธิพลต่อการศึกษาของนักเรียนแล้ว ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา จึงเป็นตัวกำหนดที่สำคัญประการหนึ่งว่านักเรียนควรได้รับการศึกษาอย่างไร

โรงเรียนหัวหินวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนมีภารกิจ ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป มีความต้องการที่จะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ แต่พบว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนหัวหิน วิทยาคมได้ประสบปัญหาและอุปสรรค ดังนี้ 1) ปัญหาด้านการประสานงาน โรงเรียนมีการประสานงาน และการติดต่อสื่อสารระหว่าง โรงเรียนและผู้ปกครองไม่มากพอ ส่งผลให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม

และบรรยากาศการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือร่วมกิจกรรมอื่นที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นลดลง 2) ปัญหา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรของ สถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ให้สอดคล้องเกี่ยวกับปัญหา และให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาลดลง เนื่องจากผู้ปกครองรับทราบข่าวสาร จากทางโรงเรียนไม่มากพอ ผู้ปกครองมีภารกิจมาก เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจ อีกทั้งสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกิดปัญหา การติดต่อกับทางโรงเรียนได้ไม่สะดวกเหมือนแต่ก่อน (สัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ โรงเรียน หัวหินวิทยาคม, 15 ธันวาคม พ.ศ. 2566) 3) ปัญหาด้านการร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา ผู้ปกครอง สนับสนุนการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาลดลง เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจ ของผู้ปกครอง และโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาให้สาธารณชนได้ทราบ อย่างกว้างขวางไม่มากพอ (สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนหัวหินวิทยาคม, 15 ธันวาคม พ.ศ. 2566)

จากปัญหาดังกล่าวโรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และประสบความสำเร็จนั้น การบริหารการจัดการศึกษาจึงควรให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดยให้ผู้ปกครอง ครอบครัวยุคใหม่เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากครอบครัวเป็นโรงเรียนแห่งแรกของเด็ก คุณภาพผู้เรียน จึงเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของครอบครัว และโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน หัวหินวิทยาคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียน

หัวหินวิทยาคม

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม อยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม

เป็นพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 รวมทั้งสิ้น 838 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 265 คน ได้จากการเปิดตารางประมาณการกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามระดับชั้นเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ
2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ของโรงเรียนหัวหินวิทยาคม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามแนวคิดของภารดี อนันต์นาวิ (2557, 257-258) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ไว้ 5 ด้าน ดังแผนภูมิที่ 1

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_{tot})
1. ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน (x_1)
2. ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร (x_2)
3. ร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา (x_3)
4. ร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอน (x_4)
5. ร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา (x_5)

แผนภูมิที่ 1 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : ภารดี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎี** ทางการบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 5 (ชลบุรี: มนตรี, 2557), 257-258.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือประเภทที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 4 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ตามแนวคิดของภารดี อนันต์นาวิ (2557, 257-258) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาไว้ 5 ด้าน

โดยแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 มีลักษณะคำถามเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับของลิคเคิร์ต (Likert's rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับมีความหมายดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน (Likert, 1961: 55)

เครื่องมือประเภทที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ (Interview) ประเภทแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิดโดยผู้วิจัยได้พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยที่สุดในแต่ละด้านมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ เพื่อทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม และรวบรวมด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน และตัวแทนผู้ปกครองระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเภทที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire)

1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร วารสารทางวิชาการ คู่มือ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือให้ครอบคลุมตามเนื้อหา

2) ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา โดยได้ผลการวิเคราะห์ค่า IOC เท่ากับ 1.00

3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามกับโรงเรียนหัวหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบุรีรัมย์ โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้ปกครอง โรงเรียนหัวหิน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

4) นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามกลับมาหาค่าความเที่ยง (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.917

5) นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ได้ลงเก็บข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคมที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 265 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามความคิดเห็น และเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเภทที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ (Interview)

1) ศึกษาการทำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

2) สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม โดยผู้วิจัยได้พิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดในแต่ละด้านมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

3) นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจสอบและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4) นำไปสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน และตัวแทนผู้ปกครองระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 8 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนหัวหินวิทยาคมใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ทั้ง 5 ด้านโดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.)

3. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม จากการใช้แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบข้อคำถามของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม อยู่ในระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
การศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
การศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
การศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
การศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
การศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (Best, 1970: 190)

พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคมอยู่ในระดับมาก
ดังปรากฏรายละเอียด ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
การศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม โดยภาพรวม

(n = 265)

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด การศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม	ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองใน การจัดการศึกษา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน	3.83	0.37	มาก
2. ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร	3.62	0.43	มาก
3. ร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล	3.61	0.58	มาก
4. ร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา	3.63	0.52	มาก
5. ร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา	3.55	0.54	มาก
รวม	3.64	0.43	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.37) ด้านร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.52) ด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.43) ด้านร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.58) และด้านร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ หากเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลโดยภาพรวมแล้ว เท่ากับ 0.43 ซึ่งมีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม

จากการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน 2) ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร 3) ร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล 4) ร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา 5) ร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา ผู้วิจัยพบข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีค่ามัธยเลขคณิตน้อยที่สุดในแต่ละด้านมาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ จึงสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม

ข้อ	ตัวแปร	แนวทางการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม
1	ท่านมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการให้คำแนะนำการจัดหา หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารต่าง ๆ ที่น่าสนใจ เพื่อให้บุตรหลานได้ศึกษาค้นคว้า	1. โรงเรียนควรทำหนังสือเชิญถึงผู้ปกครองในการขอความอนุเคราะห์หรือระดมทุนจากผู้ปกครองเพื่อจัดหาหนังสือที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน 2. ในการประชุมผู้ปกครองประจำภาคเรียน ควรให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาได้เปิดประเด็นหรือเปิดหัวข้อนี้เพื่อพูดคุย ปรึกษาหารือ เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในเรื่องนี้มากขึ้น โดยเริ่มจากการเพิ่มช่วงเวลาให้ครู

ข้อ	ตัวแปร	แนวทางการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม
		<p>ประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาได้มีเวลาพบปะกับผู้ปกครองได้มากขึ้น</p> <p>3. การลงประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ ของโรงเรียน</p>
2	<p>ท่านมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น</p>	<p>1. เมื่อโรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแล้ว ควรลงประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบ และหากผู้ปกครองบางท่านที่ไม่สามารถเข้าโซเชียลมีเดียหรือไม่ติดตามข่าวในโซเชียลมีเดีย และให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา หรือนักเรียนช่วยในการประสานหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลหลักสูตรท้องถิ่นที่โรงเรียนจัดทำขึ้นแทน จะได้ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น</p> <p>2. โรงเรียนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามงาน โดยให้คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่ติดตามผลการดำเนินงานในหลักสูตรท้องถิ่นที่โรงเรียนจัดทำขึ้น รวมถึงติดตาม Feedback จากผู้ปกครองด้วย</p>
3	<p>ท่านมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาการมีส่วนร่วมและให้ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน</p>	<p>1. โรงเรียนควรทำหนังสือเชิญผู้ปกครองโรงเรียนจะดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในวันใด เวลาใด เพื่อให้ผู้ปกครองได้เตรียมตัวและหาเวลาว่างมาเพื่อเข้าร่วมประชุม จะได้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เนื่องจากผู้ปกครองบางท่านอาจรู้จักชุมชนและท้องถิ่นได้ดี รวมถึงอาจรู้จักเครือข่ายต่าง ๆ ในชุมชน</p>

ข้อ	ตัวแปร	แนวทางการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม
		<p>ซึ่งช่วยให้โรงเรียนสามารถจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนได้มากยิ่งขึ้น</p> <p>2. เมื่อโรงเรียนได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแล้วควรประชาสัมพันธ์ในวันประชุมผู้ปกครอง และขอความคิดเห็นจากผู้ปกครองเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุง และแก้ไข ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ก่อนจะจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนฉบับสมบูรณ์ และลงประกาศใช้</p> <p>3. การประชุมควรจัดให้มีแค่ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง ในสักครั้งหนึ่ง เพื่อดึงความคิดเห็นจากผู้ปกครองออกมาได้ง่ายขึ้น เนื่องจากบรรยากาศจะเป็นกันเองมากกว่าการประชุมกับฝ่ายบริหาร</p>
4	ท่านมีแนวทางอย่างไรในการพัฒนาการเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ตามถนัดและเชี่ยวชาญของผู้ปกครอง	<p>1. หากโรงเรียนมีความประสงค์ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนตามถนัดและเชี่ยวชาญของผู้ปกครองท่านนั้น ๆ โรงเรียนต้องลงประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ หรือให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นผู้ประสานกับผู้ปกครองในเบื้องต้นก่อน เนื่องจากผู้ปกครองบางท่านไม่กล้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียน กลัวความรู้ที่มีไม่เพียงพอ และบางท่านก็ยังไม่ทราบว่าสามารถเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนได้ คิดว่าต้องเป็นบุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเท่านั้น</p>

จากตารางที่ 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม มีทั้งหมด 6 ข้อ รวมแนวทางการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ทั้งหมด 12 แนวทาง

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน ด้านร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา ด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร และด้านร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล และด้านร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม มีทั้งหมด 6 ข้อ รวมแนวทางการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ทั้งหมด 12 แนวทาง

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการค้นคว้าอิสระ มีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อทราบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหัวหินวิทยาคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหัวหินวิทยาคม อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรหลาน ด้านร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนของสถานศึกษา ด้านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร และด้านร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผล และด้านร่วมสนับสนุนกิจการการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของผู้ปกครอง โดยมีการประสานงานผ่านครูที่ปรึกษาในการสนับสนุนกิจการการศึกษาของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร และร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหัวหินวิทยาคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนนท์ ประสงค์มณี (2560, 1-11) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

นักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนันทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งเดือน เรียนรู้ และวิวัฒน์ ตู้อัจฉริยะ (2565, ง.) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม มีทั้งหมด 6 ข้อ รวมแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ทั้งหมด 12 แนวทาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม เป็นพหุแนวทาง ทั้งนี้เนื่องจาก การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนในหลาย ๆ ด้านยังคงได้รับการพัฒนา เช่น ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการให้คำแนะนำการจัดการหา หนังสือ ตำราเรียน และเอกสารต่าง ๆ ที่น่าสนใจ เพื่อให้บุตรหลานได้ศึกษาค้นคว้า ซึ่งโรงเรียนควรทำหนังสือเชิญถึงผู้ปกครองในการขอความอนุเคราะห์หรือระดมทุนจากผู้ปกครองเพื่อจัดหาหนังสือที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เมื่อโรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นแล้ว ควรลงประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองรับทราบ และหากผู้ปกครองบางท่านที่ไม่สามารถเข้าโซเชียลมีเดียหรือไม่ติดตามข่าวในโซเชียลมีเดีย อาจให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาหรือนักเรียนช่วยในการประสานหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลหลักสูตรท้องถิ่นที่โรงเรียนจัดทำขึ้นแทน จะได้ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์พิชมณู สุขายอง (2563, ข-ค) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอมะปายหลวง จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอมะปายหลวง จังหวัดเชียงราย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้เป็น 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 3 ข้อ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จำนวน 15 ข้อ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จำนวน 3 ข้อ และการมีส่วนร่วม ในการประเมินผล จำนวน 3 ข้อ

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคม ให้มีประสิทธิภาพในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียน
หัวหินวิทยาคม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการให้คำแนะนำการจัดการ หนังสือนิตยสาร และเอกสารต่าง ๆ
ที่น่าสนใจ เพื่อให้บุตรหลานได้ศึกษาค้นคว้า โรงเรียนควรทำหนังสือเชิญถึงผู้ปกครองในการขอความอนุเคราะห์
หรือระดมทุนจากผู้ปกครองเพื่อจัดหาหนังสือที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นที่สถานศึกษา
จัดทำขึ้น โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามงาน โดยให้คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่ติดตามผล
การดำเนินงานในหลักสูตรท้องถิ่นที่โรงเรียนจัดทำขึ้น รวมถึงติดตาม Feed back จากผู้ปกครองด้วย

3. การมีส่วนร่วมและให้ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของชุมชน โรงเรียนควรทำหนังสือเชิญผู้ปกครองเพื่อแจ้งว่าโรงเรียนจะดำเนินการจัดทำหลักสูตร
ท้องถิ่นในวันใด เวลาใด เพื่อให้ผู้ปกครองได้เตรียมตัวและหาเวลาว่างมาเข้าร่วมประชุม จะได้เป็นการเปิด
โอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
เนื่องจากผู้ปกครองบางท่านอาจรู้จักชุมชนและท้องถิ่นได้ดี รวมถึงอาจรู้จักเครือข่ายต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งช่วยให้
โรงเรียนสามารถจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนได้มากยิ่งขึ้น

4. การเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ตามถนัดและเชี่ยวชาญของผู้ปกครอง หากโรงเรียน
มีความประสงค์ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ตามถนัดและเชี่ยวชาญของผู้ปกครอง
ท่านนั้น ๆ โรงเรียนต้องลงประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ หรืออาจจะให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็น
ผู้ประสานกับผู้ปกครองในเบื้องต้นก่อน เนื่องจากผู้ปกครองบางท่านไม่กล้ามาเป็นวิทยากรให้กับนักเรียน
กลัวความรู้ที่มีไม่เพียงพอ และบางท่านก็ยังไม่ทราบว่าสามารถเข้าร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนได้
คิดว่าต้องเป็นบุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเท่านั้น

5. การให้ผู้ปกครองเข้าร่วมเป็นผู้นำหรือกรรมการของโรงเรียน โรงเรียนควรจัดประชุมผู้ปกครอง
(จัดเฉพาะครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษากับผู้ปกครอง) เพื่อให้ผู้ปกครองได้พบปะ ทารือ และพูดคุยกัน
เพื่อสร้างความคุ้นเคย อาจจะส่งผลให้ทางโรงเรียนได้ผู้นำหรือกรรมการของโรงเรียนโดยความสมัครใจ
ของผู้ปกครองเอง

6. ผู้ปกครองมีความประสงค์ให้จัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง และจัดให้มีการประชุมกันในสมาคม เพื่อช่วย
ให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหินวิทยาคมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนหัวหิน
วิทยาคม เผยแพร่ออกไปและเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป จึงมี
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปริมณฑล
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

รายการอ้างอิง

- กิ่งเดือน เรียงรู้, & วิวัฒน์ ตู้อำนาจ. (2565). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. *Education Journal of Nakhonratchasima College*, 1(1), [บทความย่อ].
- พิมพ์พิชญ์ สุภายอง. (2563). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย [การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่].
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). ชลบุรี: มนตรีการพิมพ์.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, 1 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*, 116(ตอนที่ 74 ก).
- อนนท์ ประสงค์มณี. (ไม่ปรากฏปี). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารงานของโรงเรียนราชันนทาจารย์ สามเสนวิทยาลัย 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2566, จาก <http://www.edujournal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/387.ru>
- Best, John W. *Research in Education*. New Jersey: Prentice-Hall, 1970.
- Krejcie Robert V., and Morgan Daryle W. "Determining Sample Size for Research Activities," *Journal for Educational and Psychological Measurement*. (November 1970), 608.
- Likert, R. (1961). *New pattern of management*. McGraw-Hill.